

Ras Mohamed

Často navštěvovaný Národní park na jižní špičce Sinajského poloostrova má za sebou pestrou minulost – zejména v moderní době. Je to území dvou tváří: vyprahlá poušť se slanými jezery a dunami na jedné straně a rozsáhlé korálové útesy na straně druhé. Skromný život pouště a druhové bohatství útesu tu vytvářejí zajímavé kontrasty.

Místo se jmenuje po prorokovi, přímý překlad by zněl Mohamedova hlava, používá se také název Mohamedův mys.

Až do počátku dvacátého století se zde vlastně nedělo nic pozoruhodného. Starobylá lodní trasa obchodníků s kořením vedoucí z úžiny Bab el Mandab se před Ras Mohamedem rozdělovala do dvou směrů. Jeden mířil do Suezského zálivu a města Suez, druhý Tíranskou úžinou do Akaby a dalších přístavů v Akabském zálivu. Útesy spolehlivě bránily přístání, a tak v těchto místech zřejmě žily jen místní beduínské kmeny.

Ten byl následně Brity použit pro podporu hidžázké ofenzivy.

Na strategickém významu získala deset kilometrů vzdálená Tíranská úžina po vzniku státu Izrael. Přístav Eilat na severní špičce Akabského zálivu byl – a stále je – jediným spojením Izraele s Indickým oceánem. Úžina mezi ostrovem Tiran a Šarm al Šejchem na Sinajské pevnině sváděla Egypt k instalaci děl schopných úžinu zablokovat a zamezit námořnímu přístupu do Eilatu. To také vedlo k masivní vojenské přítomnosti na Ras Mohamedu.

Turistika stále vzkvétá, ochránci přírody myslí na to, aby zdejší poklady zůstaly přístupné

Větrnou erozí formované skály působí divoce i romanticky

Mangrovníky rostou ve slané vodě

Pohyblivé písečné přesypy v poušti

K potápění není potřeba složité vybavení

Námořní provoz v Suezském zálivu zintenzivněl poté, co byl dostavěn stejnojmenný kanál v roce 1869, a první světová válka potom nenápadně změnila také provoz v Akabském zálivu, když byl roku 1917 dobyt velbloudí kavalerií plukovníka Lawrence přístav Akaba.

Sinajské tažení v roce 1956 Izraelci zakončili obsazením jihu poloostrova a úžinu otevřeli. V dohodě po ukončení bojů se Izrael zavázal ke stažení z poloostrova za egyptský závazek demilitarizace Sinaje, tedy i za záruku volné plavby úžinou. To vydrželo deset let. 22. května 1967 Egypt

Mořské hvězdice, měkkýši, ježovky, neskutečné bohatství

Suchozemskou dominantou výběžku je jezero se slanou vodou

úžinu znovu uzavřel. V následné Šestiden-
ní válce Izrael Sinaj opět dobyl a okupoval
ji až do Dohod z Camp Davidu (1978).

Právě v době izraelské okupace bylo
na Ras Mohamedu poprvé vyhlášeno chrá-
něné území. Po návratu Sinaje k Egyptu
nastalo období rozvoje turistiky, využí-
vající původní infrastrukturu okupační
armády, zejména silnice a letiště. Snaha
získat příjmy z turistiky vedla k rychlé ur-
banizaci pobřeží hotely všech kategorií,
a to zas k novému, tentokrát egyptskému
vyhlášení Národního parku v roce 1983.
Park chrání souš před výstavbou a pobře-
ží včetně útesů před nadměrným potápě-
ním a nelegálním rybolovem.

Ráj sportovních potápěčů

Rozloha parku činí 480 km² a dělí se
na 135 km² suchozemské plochy a 345 km²
plochy korálových útesů a odlivových
ploch. Potápění zde není zakázáno, na-
opak je podstatným zdrojem příjmů
z turistiky. Ochránci přírody samozřej-
mě musí udržet snadno zranitelné útesy
v nepoškozeném stavu – tak, aby zůstaly
turisticky atraktivní. O Ras Mohamedu
se také mluví jako o nezpochybnitelném
ráji sportovních potápěčů.

**Ryby zde plavou na dosah ruky,
i když ne všechny patří mezi přátel-
ské druhy. Ráno se doporučuje za-
čínat proti směru doporučené trasy,
aby byly útesy stále pěkně osvětlené.
Uprostřed ryba z čeledi klipkovitých.**

Útes tvoří množství druhů korálů,
uvádí se až 120 taxonů. Podstatné jsou
korálové a další ryby, těch zde žije těžko
představitelných 1000 druhů. Udává se
také 40 druhů mořských hvězdic, 25 dru-
hů ježovek a 100 druhů měkkýšů. Tohle
živočišné spektrum, tak odlišné od Stře-
dozemního moře, je dáno tím, že Rudé
moře je prodloužením teplého a druho-
vě bohatého Indického oceánu. Korá-
lový útes je na některých místech široký
téměř deset kilometrů, což je v podmín-
kách Rudého moře unikátní.

Atraktivní vraky

Dalším oblíbeným cílem potápěčů je
vrak lodi Thistlegorm, potopené v roce
1941. SS Thistlegorm byla loď obchodní-
ho loďstva, spuštěná na vodu roku 1940
v Sunderlandu. Byla potopena na své
čtvrté plavbě, když na cestě kolem mysu
Dobré naděje dopravovala na africkou
frontu zbraně a výstroj pro Osmou ar-
mádu tehdy nově formovanou generá-
lem Cunninghamem. Vojenský náklad
byl doplněn dvěma lokomotivami pro
egyptské dráhy. Kotvící loď našla v noci
na 6. října 1941 dvojice Heinkelů He 111,
startujících z Kréty, a potopila ji o půl
druhé zásahem dvou leteckých pum.
Vrak objevil na základě informací míst-
ních rybářů Jacques-Yves Cousteau za-
čátkem 50. let a od počátku 90. let je pra-
videlným cílem rekreačního potápění.

Další navštěvovanou lodí je Yolanda,
která ztroskotala za poněkud prozaičtější-
ch okolností a s o hodně prozaičtějším

nákladem. Vezla totiž sanitární kerami-
ku a instalační materiál. Zřejmě ne zcela
střízlivý kormidelník loď poškodil o úte-
sy, a tak dnes dno v okolí vraku zdobí
záchodové mísy. Ty se účelně začlenily
do mořského ekosystému, neboť posky-
tují úkryt rybám a chobotnicím.

Poušť, byť druhově chudá, má ne-
sporné kouzlo. Těm, kdo se do parku
po souši vydají, slouží ke vstupu oficiálně
vyhlášená vstupní brána, kde se platí ne-
vysoké vstupné. Celá Sinaj je vlastně také
poušť, ale je to poušť skalnatá a hornatá,
zatímco krajina Ras Mohamedu je spíše
rovina se skalními výchozy a pohyblivý-

V Rudém moři žije přes sto druhů korálů, zévy (vlevo) a přes tisíc druhů ryb, třeba smrtelně nebezpečný perutín (uprostřed)

mi písky dun. Písečné přesypy lépe vy-
hovují střeoevropské představě pouště.
V podstatě jde o krajinu jakoby fádni,
přesto je tu mnoho pozoruhodného.

Původní krajina bez hotelů

Důležité je si uvědomit, co zde vlast-
ně chybí. Území totiž v důsledku ochra-

ny není – na rozdíl od severněji polože-
né části – urbanizované, jde o původní
krajinu bez velkých hotelových kom-
plexů a na ně navazujících sportovišť.
Větrnou erozí formované skály působí
divoce a přitom velmi romanticky.

Špička poloostrova je oddělena
úzkým kanálem a za ním leží písčité ost-
rov s majákem. Ostrovu se říká mang-
rovový, a je tomu opravdu tak. Oddě-
lující kanál je kolonizován přirozeným
mangrovovým porostem, jediným, který
lze na Sinaji navštívit. Mangrove, spole-
čenstvo na rozhraní pevniny a moře, je
typické pro tropickou oblast, a takhle

Na mangrovové porosty jsou vázány
různé živočišné druhy, v případě Ras Mo-
hamedu například drobná volavka pro-
měnlivá, jež vyhledává pobřeží s hustou
vegetací. Turistický průvodce také upo-
zornuje na přítomnost orlovce říčního,
což autor článku potvrzuje: ke své velké
radosti viděl dva jedince, kteří jako místo
ke spočinutí využívali právě místní maják.

I souš stojí za to

Čeští turisté bývají na Sinaji častými
hosty. Lze jen podotknout, že by bylo
pošetilé si při rekreačních pobytech
v Šarm al Šejchu nebo v o něco vzdále-

nějším Dahábu nechat Ras Mohamed
ujít. Není sice divu, že většina návštěv-
níků jako svůj cíl zvolí spektakulární
mořský biotop a poutavou možnost po-
tápění a koupání, ale ani suchozemský
biotop není nezajímavý. Také jeho ná-
vštěvu je možné poučeným návštěvní-
kům s klidným svědomím doporučit. ■